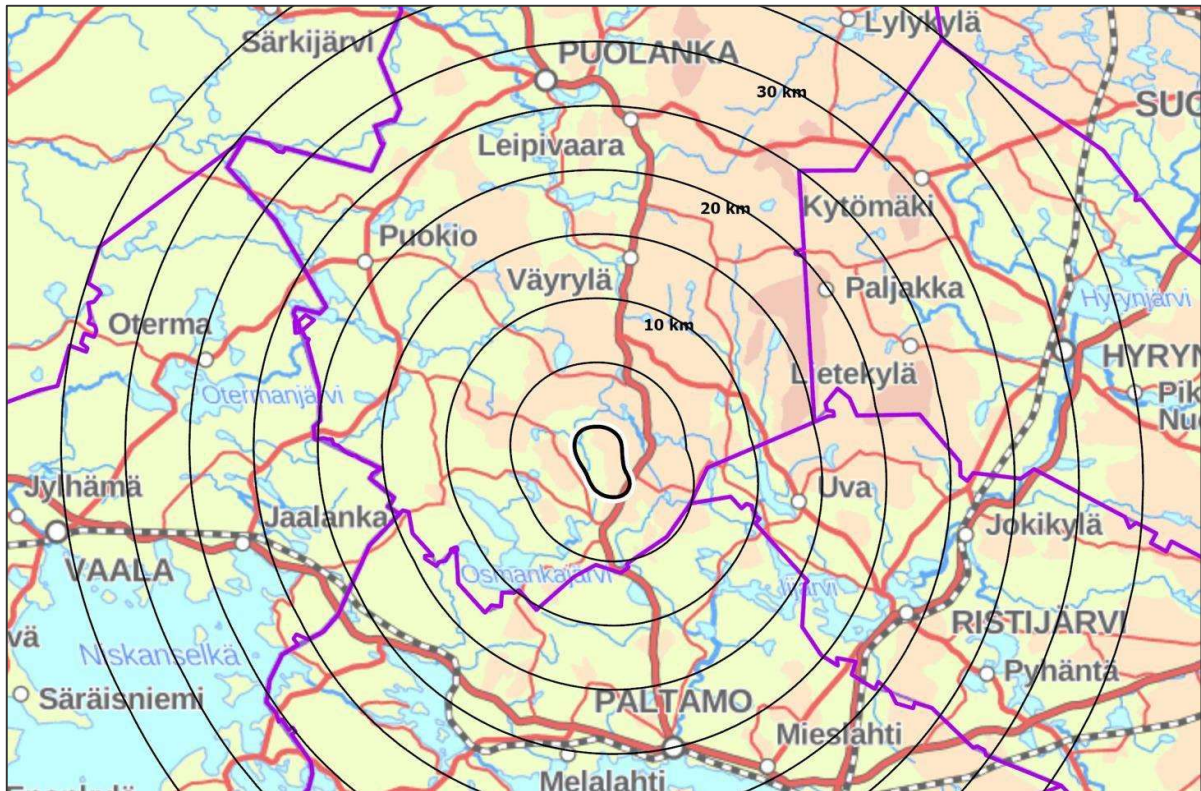

8.10.2024

TULIJOKILAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

TULIJOKILAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Projekti	UBRE Tulijokila tuulivoimapuiston YVA Kaava
Projekti nro	1510082874-005
Asiakirjatyyppi	Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Päivämäärä	8.10.2024
Laatija	Eija Kinnunen, Ramboll Finland Oy
Hyväksyjä	Niina Kotomäki, UB Uusiutuva Energia

SISÄLTÖ

1.	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN SEKÄ OSAYLEISKAAVAN TARKOITUS	2
2.	PERUSTIETOA HANKKEESTA	2
3.	SUUNNITTELUALUE	3
4.	KAAVOITUSTILANNE JA MUUT HANKKEET	6
	4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	6
	4.2 Kainuun maakuntakaavat	7
	4.3 Yleiskaavat	14
	4.4 Asema- ja ranta-asemakaavat	16
	4.5 Lähialueen tuulivoimahankkeet	16
5.	LAADITTAVAT SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	18
	5.1 Selvitykset	18
	5.2 Arvioitavat vaikutukset	18
6.	OSAYLEISKAAVOITUKSEN VAIHEET, AIKATAULU JA OSALLISTUMINEN	19
	6.1 Osallistuminen kaavoitukseen	19
	6.2 Tiedottaminen	20
	6.3 Osalliset	20
	6.4 Kaavoituksen suunniteltu aikataulu	22
7.	KAAVOITUKSEN VALMISTELU JA OHJAAMINEN	25
8.	LISÄTIETOJA KAAVOITUKSESTA	25

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN SEKÄ OSAYLEISKAAVAN TARKOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 63 §:n mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön verraten tarpeellinen suunnitelma kaavoituksen osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa ja kaavan osalliset voivat lausua siitä mielipiteensä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavoituksen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa selostetaan se, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, millainen on kaavoituksen aikataulu, mitkä ovat suunnittelutyön lähtökohdat ja tavoitteet sekä millaiset selvitykset ja vaikutusten arvioinnit kaavatyönaikana toteutetaan.

Puolangan kunnanvaltuusto on päättänyt käynnistää Tulijokilan tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen kokouksessaan 12.3.2024 (4 §). Päätöksen mukaan osayleiskaava laaditaan MRL 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena. Osayleiskaava laaditaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevan lain (YVA-laki) mukaisesti erillismenettelynä, jossa ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan kaavoituksen rinnalla omana hankkeenaan. YVA-menettelyn yhteysviranomaisena toimii Kainuun ELY-keskus.

UBRE Wind Kilo Ky suunnittelee Tulijokilan hankealueelle enimmillään 11 tuulivoimalan suuruista tuulivoimapuistoa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 7 MW. Tuulivoimapuiston kokonaisteho on noin 79 MW. Hankealue sijaitsee Puolangan kunnan alueella. Alustavien selvitysten perusteella alue soveltuu tuulivoimatuotantoalueeksi.

YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen. Osayleiskaavassa määritellään muun muassa voimaloille sallittavat sijoituspaikat, enimmäismäärät ja -korkeudet. Kaavassa voidaan antaa myös määräyksiä haitallisten vaikutusten lieventämiseksi. Sähkönsiirtoa koskevat merkinnät osoitetaan osayleiskaavassa siltä osin, kun ne sisältyvät hankealueelle.

2. PERUSTIETOA HANKKEESTA

Osayleiskaavoituksen rinnalla on samanaikaisesti meneillään Tulijokilan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely), jossa tarkastellaan tuulivoimahankkeen toteuttamisen vaihtoehtoja sekä niiden vaikutuksia YVA-lain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. YVA-menettelyssä tutkitaan eri toteuttamisvaihtoehtoja (VE) siten, että voimaloiden määrä hankealueella on enimmillään 11 voimalaa. Hankkeen eri vaihtoehdot ovat:

- **VE0:** Hanketta ei toteuteta. Alueelle ei rakenneta tuulivoimaloita tai niihin liittyviä sähkönsiirron toimintoja.
- **VE1:** Hankealueelle rakennetaan enintään 11 tuulivoimalaa
- **VE2:** Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa.

Molemmissa vaihtoehtoissa voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m, napakorkeus 200 m ja roottorin halkaisija 200 m, ja voimaloiden yksikköteho on noin 7 MW.

Tuulivoimaloiden kanssa samassa YVA-menettelyssä arvioidaan yksi sähkönsiirron vaihtoehto:

- **SVE1:** Vaihtoehdossa toteutetaan noin neljän kilometrin pituinen 110 kV voimajohto hankealueen eteläpuolelle liittyen Kajaven Nuojuu-Seitenoikea 110 kV voimajohtoon.

Tuulipuiston sähkönsiirron toteuttamiseksi tuulipuistoon rakennetaan sähköasema, johon sähkö johdetaan tuulivoimaloilta maakaapelein. Maakaapelit sijoitetaan pääsääntöisesti huoltoteiden yhteyteen kaivettaviin kaapeliojiin.

Tarpeen mukaan alueelle rakennetaan myös huoltorakennus. Hankealueen rakentaminen vaatii yleensä olemassa olevan tiestön perusrakennuksen ja/tai uusien teiden rakentamisen, jotta suuret voimaloiden osat saadaan kuljetettua alueelle. Rakentamisen aikana tarvitaan myös väliaikaisia varastointi-, pysäköinti- ja työmaaparakkialueita. Niiden sijainnit suunnitellaan hankkeen edetessä. Väliaikaiset alueet palautuvat takaisin muuhun, esimerkiksi metsätalouskäyttöön, rakentamisen päätyttyä.

Tuulivoimahankkeen rakentaminen aloitetaan yleensä tieverkoston parannuksella ja/tai uusien teiden ja sisäisen sähkönsiirron (maakaapelointi) rakentamisella, jonka lisäksi rakennetaan työskentely-, nosto- ja varastointialueet sekä sähköasema. Kullekin voimalalle rakennetaan ko. paikan pohjaolosuhteisiin soveltuva perustus, jonka päälle voimala pystytetään.

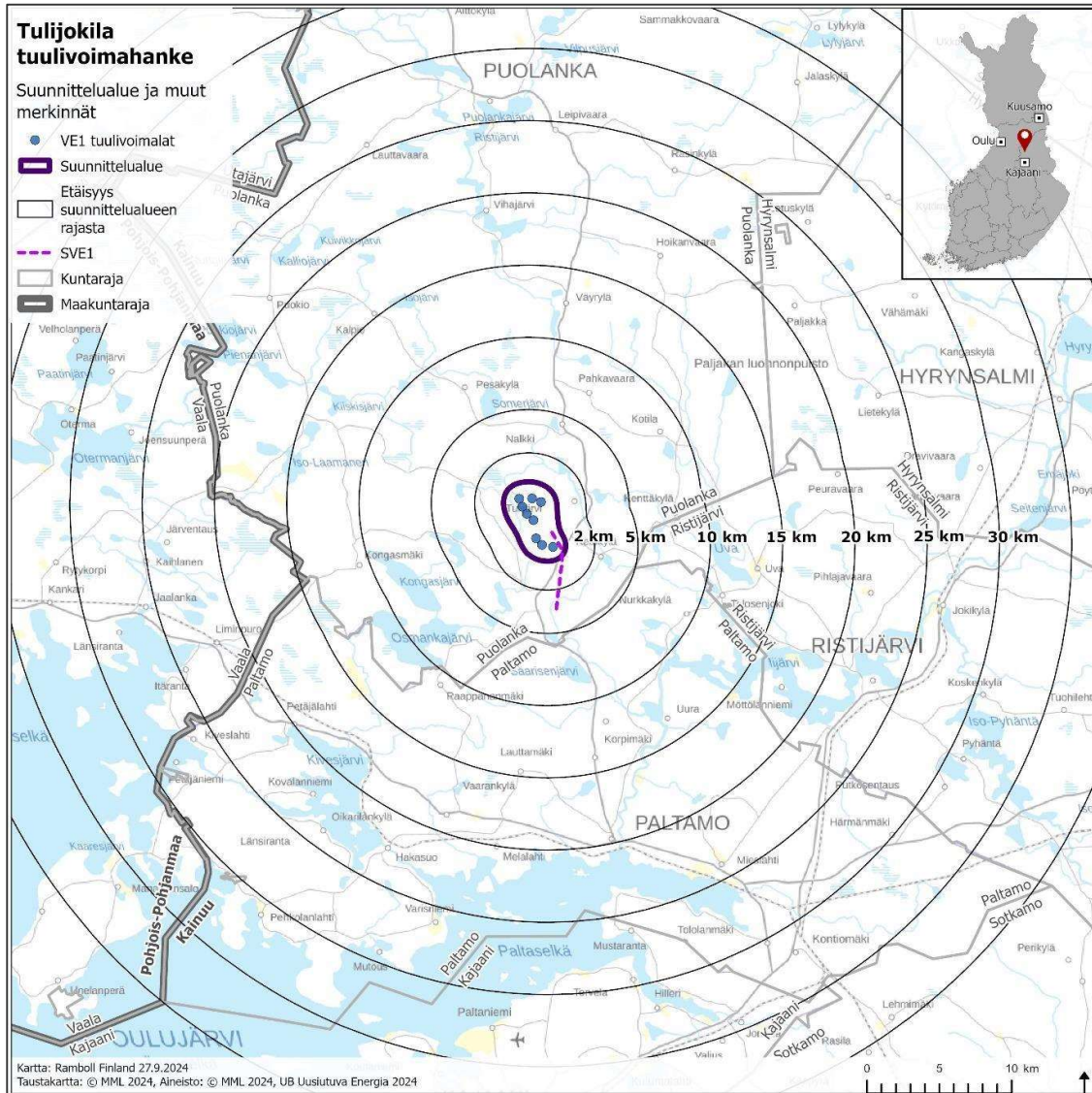
Tulijokilan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma on nähtävillä samanaikaisesti hankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa syksyllä 2024. Tavoitteena on, että YVA-selostus ja osayleiskaava luonnos asetetaan nähtäville yhtä aikaa keväällä 2026. Ympäristövaikutusten arviointi päättyy yhteysviranomaisen (Kainuun ELY-keskus) YVA-selostuksesta antamaan perusteltuun päätelmään, jonka sisältö otetaan huomioon osayleiskaavaehdotuksen laatimisessa. YVA-menettelyssä laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen.

Tavoitteena on, että osayleiskaava hyväksytään kunnanvaltuustossa alkuvuodesta 2027. Osayleiskaavan saatua lainvoiman jokaiselle voimalalle haetaan rakennuslupa. Voimaloiden rakentaminen voisi alkaa aikaisintaan vuonna 2027. Koko puiston rakentaminen kestäisi arviolta noin 1–2 vuotta ja tuulivoimapuiston käyttöönotto tapahtuisi aikaisintaan vuonna 2028.

3. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Puolangan kunnan alueella noin 25 kilometrin etäisyydellä Puolangan keskustaaajamasta etelään. Suunnittelualueelta on lyhimmillään noin 5 kilometriä Ristijärven kunnan ja Paltamon kunnan rajalle ja noin 15 kilometriä Hyrynsalmen kunnan ja Vaalan kunnan rajalle. Suomussalmen kunta sijaitsee noin 40 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Paltamon keskustaaajama sijaitsee noin 17 kilometrin etäisyydellä hankealueesta etelään ja Ristijärven taajama noin 22 kilometrin etäisyydellä hankealueesta itään. Lähimmät pienkyläalueet sijoittuvat noin 12 kilometrin etäisyydelle hankealueesta itään (Uva) ja koilliseen (Latva).

Tuulivoimahankkeen suunnittelualueen pinta-ala on noin 1670 hehtaaria. Alustava suunnittelualue on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 3.1).

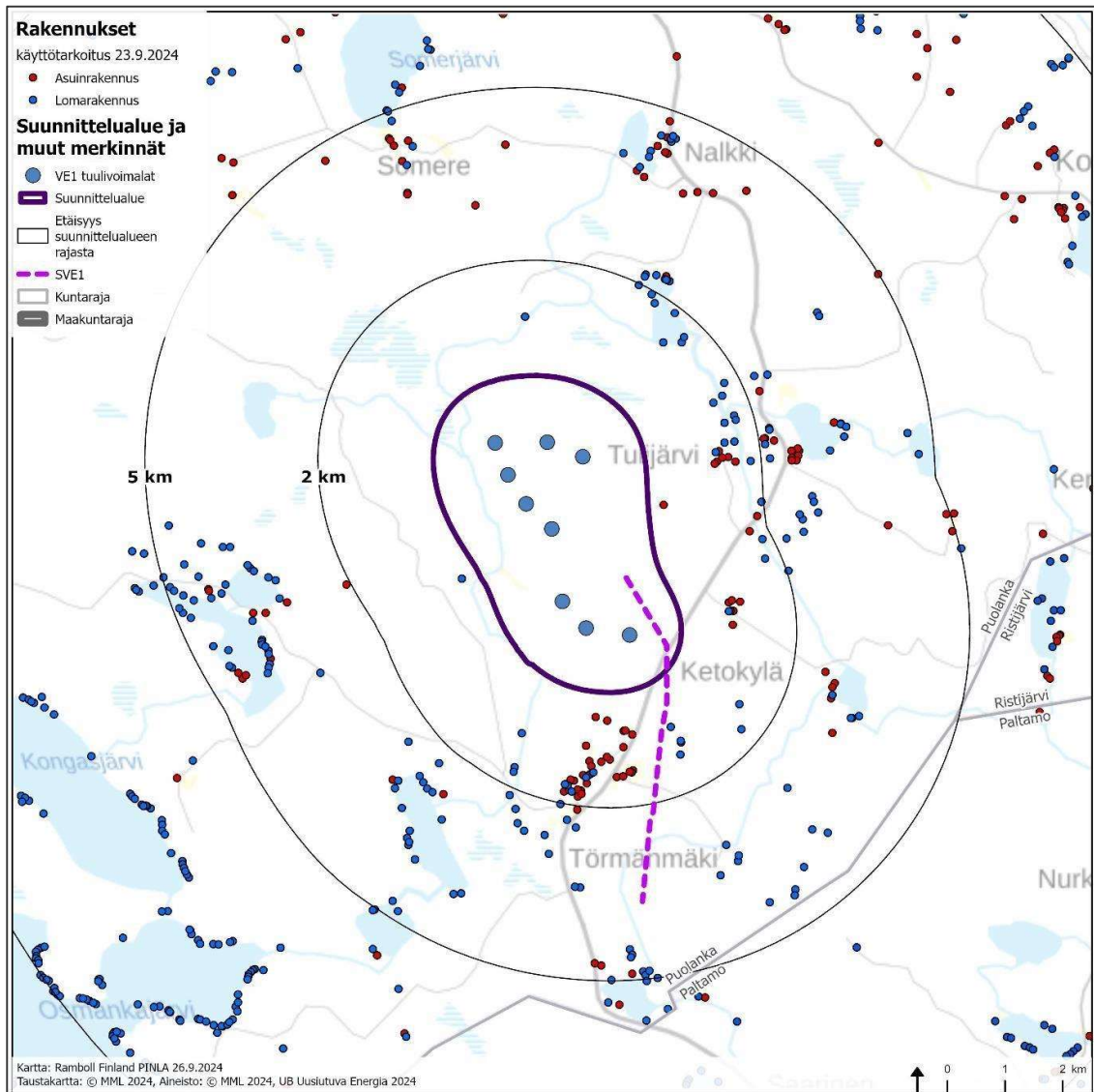

Kuva 3.1. Hankealueen sijainti Kainuun länsiosassa.

Enemmistö suunniteltujen tuulivoimaloiden vaatimista alueista on vuokrattu, ja puuttuvien alueiden osalta neuvottelut etenevät maanomistajien kanssa. Näiden lisäksi hankevastaava on tehnyt ja tulee tekemään hankealueen maanomistajien kanssa tuulenottoalueen maanvuokrasopimuksia

Suunnittelualue on pääasiassa maa- ja metsätalouskäytössä olevaa aluetta, jolla on myös harvapuustoisia alueita. Maanmittauslaitoksen maastotietokannan rakennustietojen perusteella suunnittelualueella ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia. Lähin asuinrakennus sijoittuu noin 1,5 kilometrin etäisyydelle ja lähin lomarakennus noin 1,7 kilometrin etäisyydelle lähimmästä voimalasta.

Seuraavassa kuvassa (Kuva 3.2) on esitetty asuin- ja lomarakennukset etäisyysvyöhykkeittäin suunnittelualueen ympäristössä.

Kuva 3.2. Suunnittelualueen ympäristössä sijaitsevat rakennukset hankealueen rajasta etäisyysvyöhykkeittäin.

Lähimmät asuinrakennusten keskittymät sijoittuvat hankealueen eteläpuolella Törmänmäen ja Hoi-kankankaan alueelle ja itäpuolella Tulijärven alueelle alle kahden kilometrin etäisyydelle hankealueen rajasta. Loma-asuntoja sijoittuu hankealueen ympäristöön alle viiden kilometrin etäisyydelle pääasiassa Nalkinjärven, Tulijärven ja Kalliojärven alueelle, Voipuanjärvelle sekä Paakanajärven ja Kotajärven alueelle.

Seuraavassa taulukossa (Taulukko 3-1) on esitetty rakennusten määrät etäisyysvyöhykkeittäin voimaloista vaihtoehdon VE1 ympäristössä.

Taulukko 3-1. Rakennusten määrät etäisyysvyöhykkeittäin suunnittelualueen ympäristössä.

Rakennusten määrät voimaloista etäisyysvyöhykkeittäin	Asuinrakennukset	Lomarakennukset
alle 2 km	12	3
alle 5 km	77	108
alle 10 km	205	349
Lähimmän rakennuksen etäisyys (m)	1531	1706

4. KAAVOITUSTILANNE JA MUUT HANKKEET

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (alueidenkäyttölaki 1.1.2025 alkaen) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017, ja ne tulivat voimaan 1.4.2019.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden keskeisimpänä tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Uudistetuilla tavoitteilla on tarkoitus taittaa yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Lisäksi tavoitteiden tarkoitus on osaltaan myös sopeuttaa yhteiskuntaa ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energianhuolto.

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentiaalin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksikköihin ja voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Hankkeen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin arvioidaan YVA-selostuksessa ja osayleiskaavoituksessa.

4.2 Kainuun maakuntakaavat

Kainuussa on voimassa seuraavat kuusi maakuntakaavaa:

Kainuun maakuntakaava 2020

Kokonaismaakuntakaava 2020 on hyväksytty Kainuun maakuntavaltuustossa 7.5.2007 ja Valtioneuvosto on vahvistanut maakuntakaavan 29.4.2009. Kaava on saanut lainvoiman KHO:n päätöksillä 13.10.2009 ja 20.2.2013. Maakuntakaava 2020 kattaa koko Kainuun alueen ja siinä on käsitelty kaikki kaavan valmistelu aikana tunnistetut keskeiset maankäyttömuodot.

Kainuun 1. vaihemaakuntakaava

Kainuun 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 19.3.2012, ja se on vahvistettu ympäristöministeriössä 19.7.2013. Kaava koskee puolustusvoimain ampuma- ja harjoitusalueita sekä niiden melualueita.

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2014 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 7.3.2016. Kaava koskee vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumista ja mitoitusta Kainuussa.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 30.11.2015 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017.

Kainuun vaihemaakuntakaava 2030

Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.12.2019. Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 käsittelee alue- ja yhdyskuntarakennetta, virkistystä, liikennejärjestelmää, luonnon- ja kulttuuriympäristöä sekä luonnonvarojen käyttöä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Maakuntakaavassa osoitettavien uusien kaavaratkaisujen osalta Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 kumoaa tai muuttaa osin Kainuun maakuntakaavan 2020 kaavaratkaisuja ja sisältää teknisluonteisia korjauksia Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035

Kainuun maakuntavaltuusto päätti vuonna 2019 käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen vuonna 2015 hyväksytyn Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamiseksi. Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen oli ajankohtaista, sillä nopeasti kehittyvän toimialan nähtiin mahdollistavan uusia tarkastelunäkökulmia ja uusia potentiaalisia alueita tuulivoimatuotannolle. Kaavoitusprosessin päätteeksi maakuntavaltuusto hyväksyi 12.12.2023 Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ja siihen liittyvän kaavaselostuksen liitteineen sekä kumosi silloin voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnot ja määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on osoitettu niihin muutoksia.

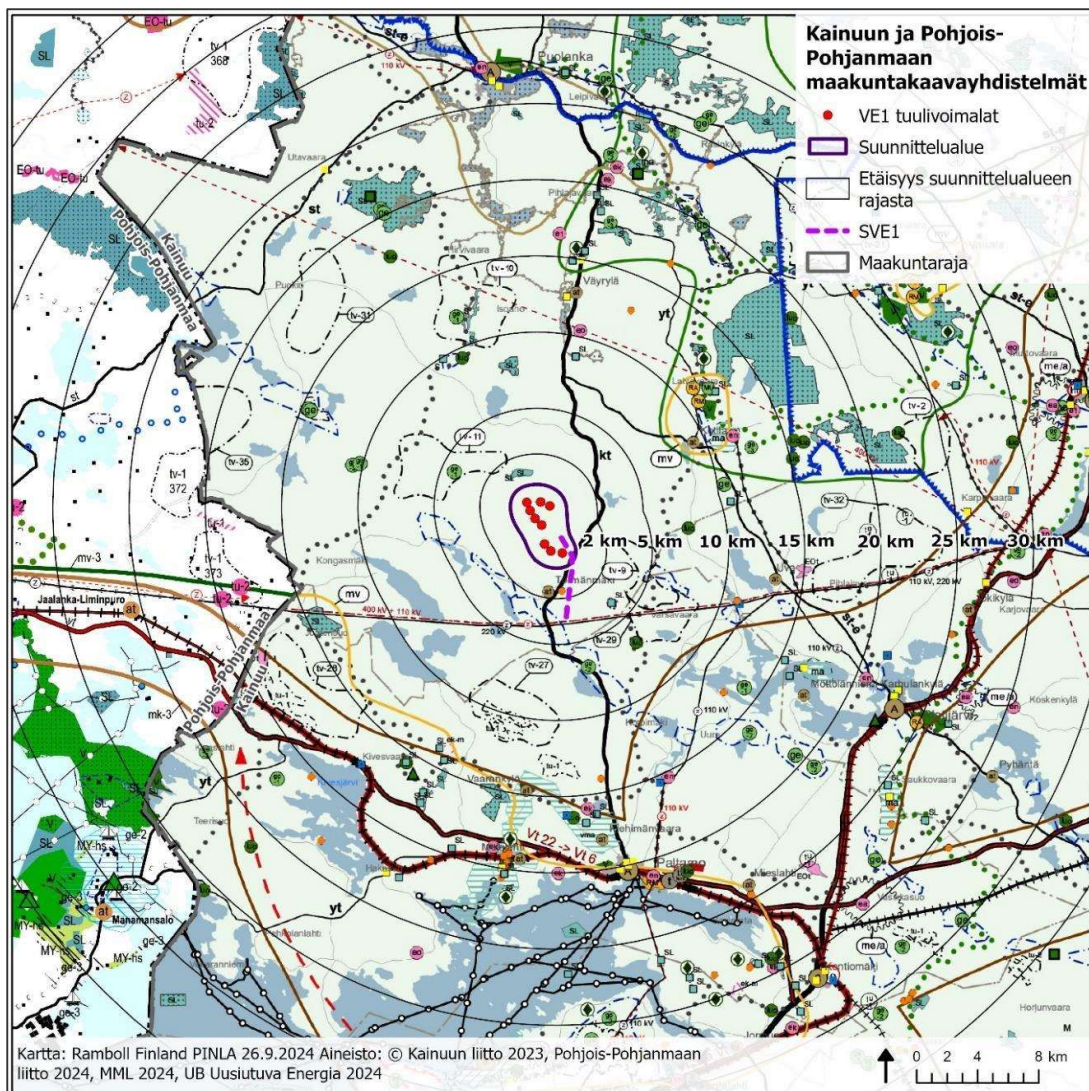
Kainuun tuulivoimamaakuntakaavasta 2035 on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla

maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 6.3.2024. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Maakuntakaavoitus ja Tulijokilan tuulivoimahanke

Hyväksytyssä tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 sekä lainvoimaisessa tuulivoimamaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta.

Tulijokilan suunnittelualueelle ei kohdistu maakuntakaavoissa osoitettuja merkintöjä eikä suunnittelualueella ole osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Suunnittelualueen pohjoisrajasta noin 200 metrin etäisyydellä on maakuntakaavassa osoitettuja luonnonsuojelualueita, ja noin 1,8 kilometrin etäisyydellä hankealueesta etelään sijaitsee kyläalue (at). Alla olevassa kuvassa (Kuva 4.1) on esitetty Tulijokilan suunnittelualue Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmäkartalla.

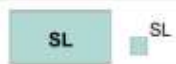

Kuva 4.1. Suunnittelualue Kainuun maakuntakaavojen yhdistelmäkartalla.

Suunnittelualueen luoteispuolella on Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitettu Iso Koirakankaan tuulivoimaloiden alue (tv-11) lähimmillään reilun kilometrin etäisyydellä ja kaakkoispuolella Varsavaaran tuulivoimaloiden alue (tv-9) ja (tv-29) lähimmillään noin kolmen kilometrin etäisyydellä. Reilun kahdeksan kilometrin etäisyydellä Tulikankaan hankealueesta etelään sijaitsee Hukkalonsalon tuulivoimaloiden alue (tv-27). Lisäksi Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa on osoitettu tuulivoimaloiden alueet tv-10 (Murtiovaara, Puolanka), tv-21 (Kytölehto, Hyrynsalmi), tv-32 (Isolehto, Ristijärvi), tv-27 (Hukkalansalo, Paltamo), tv-28 (Takiankangas, Paltamo), tv-35 (Vaarinkangas, Puolanka) ja tv-31 (Ukonkangas, Puolanka) alle 30 kilometrin säteellä hankealueesta. Pohjois-Pohjanmaan voimassa olevissa maakuntakaavoissa hankealueesta 30 kilometrin säteelle sijoittuu tuulivoimaloiden alueet 372 (Vaala) ja 373 (Kiviselkä-Pitkäsuo, Vaala).

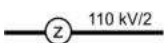

Suunnittelualueita ja sen lähiympäristöä koskevat seuraavat Kainuun maakuntakaavojen merkin-

Liikenneturvallisuus	Yleinen suunnittelumääräys (Kainuun maakuntakaava 2020): Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuden edistämiseen sekä sujuvan ja hyvän liikenneympäristön saavuttamiseen.
Rantojen käyttö	Yleinen suunnittelumääräys (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030): Ranta-alueita tulee kehittää viihtyisinä asumisen ja virkistykseen alueina huomioon ottaen vapaa-ajan, osa-aika- tai pysyvän asumisen tarpeet. Alueiden suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota sähköisten palvelujen saatavuuteen, olemassa olevaan infrastruktuuriin sekä ympäristönsuojelun edellytyksiin. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee ottaa huomioon yleisen virkistyskäytön tarpeet ja vesille pääsyn mahdollisuudet, luonnon- ja maisema-arvot sekä vesi- ja energihuollon järjestäminen.
Muinisjännökset ja muu arkeologinen kulttuuriperintö	Yleinen suunnittelumääräys (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030): Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa alueidenkäyttöä koskevassa suunnittelussa tulee tarkistaa kiinteitä muinisjännöksiä ja muuta arkeologista kulttuuriperintöä koskeva ajantasainen tieto museoviranomaisten ylläpitämistä rekistereistä ja arvioida yhteistyössä museoviranomaisten kanssa mahdollisten aluetta / kohdetta koskevien selvitysten tai tutkimusten tarve.
TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN	Yleisiä suunnittelumääräyksiä (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035): Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista. Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tuulivoimalat tulee sijoittaa

	<p>luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, maakunta-kaavan virkistysalueiden sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.</p> <p>Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu asutukselle merkittäviä melu- tai välkevaikutuksia.</p> <p>Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa kansallisen turvallisuuden, puolustusvoimien lakisäätöjen aluevalvontatehtävän, lentoliikenteen, liikenneväylien, voimajohtojen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelulla suojeltujen kohteiden edellyttämät rajoitteet tuulivoimarakentamiselle ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta.</p> <p>Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon kyseisen tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erilaisiin tutka- ja radiojärjestelmiin sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia tuulivoimaloiden korkeuden, määrän ja sijoittelun avulla.</p>
<p>ENERGIANSIIRTO</p>	<p>Yleisiä suunnittelumääräyksiä (Kainuun tuulivoimamaakunta-kaava 2035):</p> <p>Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.</p> <p>Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.</p>
	<p>LUONNONSUOJELUALUE TAI -KOHDE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinällä SL osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa MRL 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>

	<p>Suojelumääräys (MRL 30.2 §): Alueella saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen alueen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 §:n mukaisesti alueellisen ELY-keskuksen tai vastaavan toimivaltaisen viranomaisen lausunto.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei toimenpiteillä vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta ja suojeluarvoja.</p>
	<p>PERINNEMAISEMAKOHDE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä perinnemaisema- ja perinnebiotooppikohteita.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueiden suunnittelussa tulee turvata kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen.</p>
	<p>TUULIVOIMALOIDEN ALUE (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035)</p> <p>Osa-aluemerkinnällä tv osoitetaan alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään vähintään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Merkinnällä osoitetaan alueen erityisominaisuutta potentiaalisena tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Alueiden päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous. Maakuntakaavan merkinnöillä ei osoiteta yksittäisten tuulivoimaloiden sijaintia, eikä määritetä alueiden kokonaisvoimalamäärää, alueille sijoitettavien voimaloiden suurinta sallittua korkeutta tai voimalatehoa. Alueella ei ole voimassa MRL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.</p> <p>Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Maisemallisesti herkällä Oulujärven ranta-alueella maakuntakaavaa edellyttävänä tuulivoimaloiden alueen rajana pidetään vähintään kolmen (3) teollisen kokoluokan voimalaa, mikäli niiden muodostama tuulivoimaloiden alue sijaitsee kokonaan tai osittain alle 5 kilometrin etäisyydellä Oulujärvestä.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien kehittämistarpeet ja toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.</p>

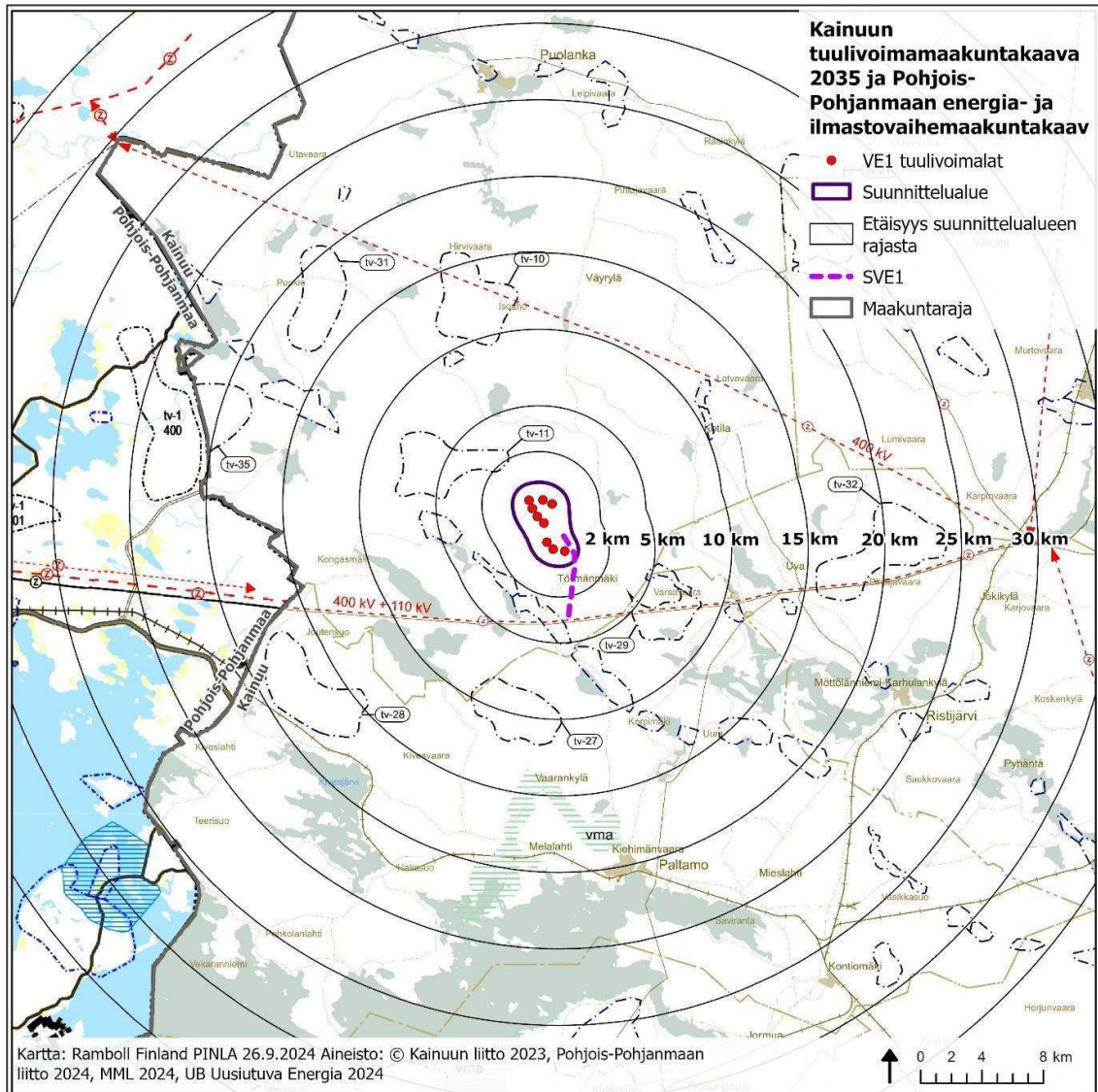
	<p>Alueiden tv-3 Kivivaara-Peuravaara ja tv-13 Lamankangas-Valkeiskangas tuulivoimaloiden sijoittelun ja tuulivoimaloiden määrän suunnittelulla on turvattava alueella todetun rauhoitetun petolintulajin suotuisa suojelutaso.</p> <p>Alueiden tv-11 Iso-Koirakangas, tv-13 Lamankangas-Valkeiskangas, tv-23 Katajamäki, tv-25 Löytösuo, tv-26 Sivakkalehto, tv-28 Takiankangas, tv-33 Kiviharju ja tv-34 Ylihongikko tuulivoimaloiden sijoittelun, määrän ja korkeuden suunnittelulla tulee ottaa huomioon tuulivoimahankkeen ja 9 eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset linnustoon ja on turvattava alueiden välittömässä läheisyydessä esiintyvän rauhoitetun petolintulajin suotuisa suojelutaso.</p> <p>Alueiden tv-2 Lumivaara, tv-4 Piiparinmäki, tv-5 Murtomäki (Harsunlehto), tv-7 Maaselänkangas, tv-10 Murtiovaara, tv-13 Lamankangas-Valkeiskangas, tv-21 Kytölehto, tv-24 Maaselänkangas laajennus, tv-25 Löytösuo, tv-26 Sivakkalehto, tv-23 Katajamäki, tv-30 Harmajapää, tv-33 Kiviharju ja tv-34 Ylihongikko suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteltuna ei luonnonsuojelulain 35 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.</p> <p>Maakuntakaavan toteuttamisessa alueilla tv-2 Lumivaara, tv-3 Kivivaara-Peuravaara, tv-4 Piiparinmäki, tv-5 Murtomäki (Harsunlehto), tv-7 Maaselänkangas, tv-9 Varsavaara, tv-11 Iso Koirakangas, tv-13 Lamankangas-Valkeiskangas, tv-23 Katajamäki, tv-24 Maaselänkangas laajennus, tv-25 Löytösuo, tv-26 Sivakkalehto, tv-28 Takiankangas ja tv-35 Vaarinkangas ja niiden suunnittelussa on otettava huomioon luontoarvot ja LSL 78 § mukaisesti luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit, joiden lisääntymisja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.</p> <p>Tuulivoimaloiden alueilla tv-2 Lumivaara, tv-3 Kivivaara-Peuravaara, tv-21 Kytölehto, tv-30 Harmajapää ja tv-33 Kiviharju suunnittelussa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimaloiden sijoittelun ja määrän suunnittelussa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä suunniteltaessa on valtion maiden osalta neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.</p> <p>Alueen tv-27 Hukkalansalo tuulivoimaloiden sijoittelun ja tuulivoimaloiden määrän suunnittelulla tulee ottaa huomioon alueen lähialueella todettu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja sen ominaispiirteet sekä turvata merkittävien maisemallisten arvojen säilyminen.</p>
	<p>MAA- JA METSÄTALOUSVALTAISET ALUEET (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä M osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.</p>

	<p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös erityislainsäädännön ohjaamana muihin tarkoituksiin, kuten luontais- tai muuhun elinkeinotoimintaan, turvetuotantoon, maa- ja kiviainesten ottoon, haja-asutusluonteiseen pysyvään ja loma-asumiseen sekä jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueille voidaan perustaa yksityisiä suojelualueita. Ilman erityisiä perusteita hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita ei tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön. Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta.</p>
	<p>PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV, 220 kV, 110 kV (Kainuun maakunta-kaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoima-maakuntakaava 2035)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan 400 kV:n, 220 kV:n ja 110 kV:n kantaverkon ja 110 kV:n alueverkon nykyiset pääsähköjohdot (voimajohdot). Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV, 110 kV (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan uudet ohjeelliset 400 kV ja 110 kV pääsähköjohdot. Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>VALTATIE/KANTATIE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtatiet / kantatiet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.</p>

Vireillä olevat maakuntakaavat

Kainuussa ei ole vireillä maakuntakaavoja. Pohjois-Pohjanmaalla on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, jonka kaavaehdotus on nähtävillä syys-lokakuussa 2024. Mikäli maakuntakaavaehdotus tulee hyväksytyksi ehdotuksen mukaisena, Tulijokilan hankealueesta alle 30 kilometrin etäisyydellä voimassa olevissa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa tulee sijoittamaan tuulivoimaloiden alueet 373 (Kiviselkä-Pitkäsuu, Vaala), 400 (Haarasuonkangas P, Vaala) ja 401 (Haarasuonkangas E, Vaala).

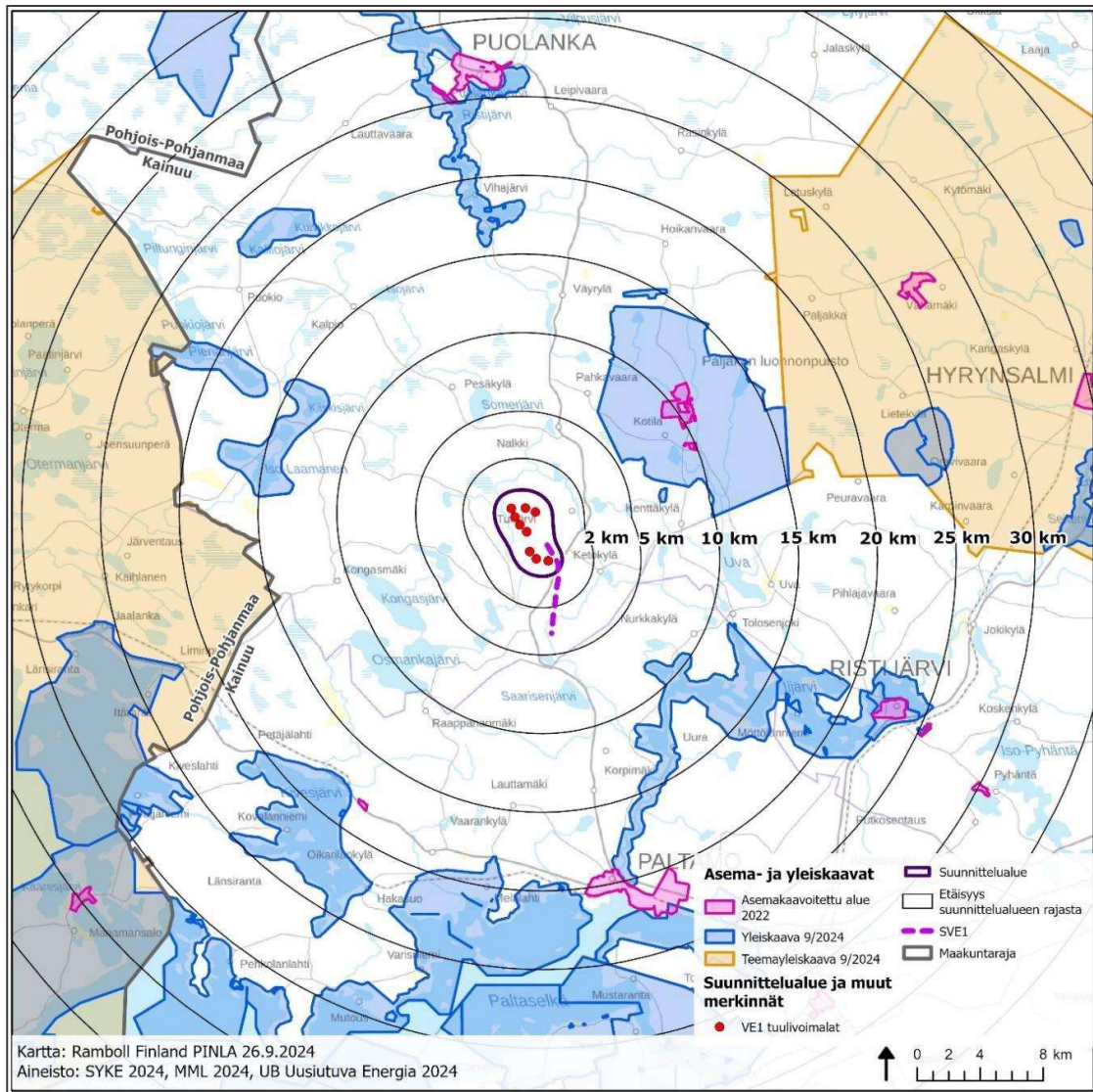
Seuraavassa kuvassa (Kuva 4.2) on esitetty hankealueen sijainti Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035. Kartalla näkyvät maakuntakaavassa osoitetut seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet noin 30 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Lisäksi alueelle sijoittuu edellä mainittua kaavaa aiemmin hyväksytyssä Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-9 (Varsavaara), joka näkyy aiemmassa kuvassa (Kuva 4.1).

Kuva 4.2. Hankealue Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035. Pohjois-Pohjanmaan alueella on esitetty syksyllä 2024 nähtävillä oleva energia- ja ilmastovaihekaavun ehdotuskartta.

4.3 Yleiskaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Hankealueesta 30 kilometrin säteellä sijaitsee lähinnä rantaosayleiskaavoja, joille on osoitettu pääasiassa lomarakennuspaikkoja. Suunnittelualueen ympäristössä voimassa olevat yleiskaavat ja taajamien asemakaavat on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 4.3). Kuvasta puuttuu Turkkielän tuulivoimaosayleiskaavan rajaus, mutta se on esitetty jäljempänä olevassa kuvassa (Kuva 4.4).

Kuva 4.3. Suunnittelualueen ympäristössä noin 30 kilometrin etäisyydelle sijoittuvat yleiskaavoitetut alueet sekä taajamia koskevat asemakaavat.

Hankealueen ympäristössä noin 25 kilometrin etäisyydellä on voimassa seuraavat yleiskaavat:

- **Puokion rantaosayleiskaava** sisältää kolme aluetta (hyväksytty 2001) Puolangalla suunnittelualueen länsipuolella lähimmillään noin 12 kilometrin etäisyydellä,
- **Puolankajärven - Vihajärven rantayleiskaava** (hyväksytty 2004) Puolangalla suunnittelualueen pohjoispuolella noin 15 kilometrin etäisyydellä,
- **Kotilan alueen osayleiskaava** (Paljakan hiihtokeskus, hyväksytty 1990) lähimmillään reilun 5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta koilliseen,
- **Lumivaaran tuulivoimayleiskaavat** (hyväksytty 2016) Hyrynsalmella lähimmillään noin 22 kilometrin etäisyydellä hankealueesta itään.
- **Iijärven ja Kiehimänjoen rantaosayleiskaava** (hyväksytty 2006) Paltamossa lähimmillään noin 8 kilometriä suunnittelualueelta kaakkoon,
- **Oulujärven rantaosayleiskaava** (hyväksytty 2008) Paltamossa suunnittelualueen eteläpuolella noin 18 kilometrin etäisyydellä,

- **Kivesjärven rantaosayleiskaava** (hyväksytty 2005) Paltamossa suunnittelualan kaakkoispuolella noin 17 kilometrin etäisyydellä,
- **Iijärven-Ristijärven rantaosayleiskaava** (hyväksytty 2002) Ristijärvellä noin 15 kilometriä suunnittelualan kaakkoispuolella ja
- **Turkkiselän tuulivoimaosayleiskaava** Vaalassa suunnittelualan länsipuolella noin 16 kilometrin etäisyydellä.

Lähimmät yleiskaavoitetut tuulivoimapaistot ovat Turkkiselän tuulivoimapaiston osayleiskaava noin 15 kilometrin etäisyydellä hankealueesta länteen Vaalassa, Lumivaaran tuulipuistoalueet noin 22 kilometrin etäisyydellä itään ja Pahkavaaran tuulivoimapaiston osayleiskaava noin 30 kilometrin etäisyydellä luoteeseen Pudasjärvellä. Suunnittelualan ympäristössä ei ole vireillä yleiskaavoja.

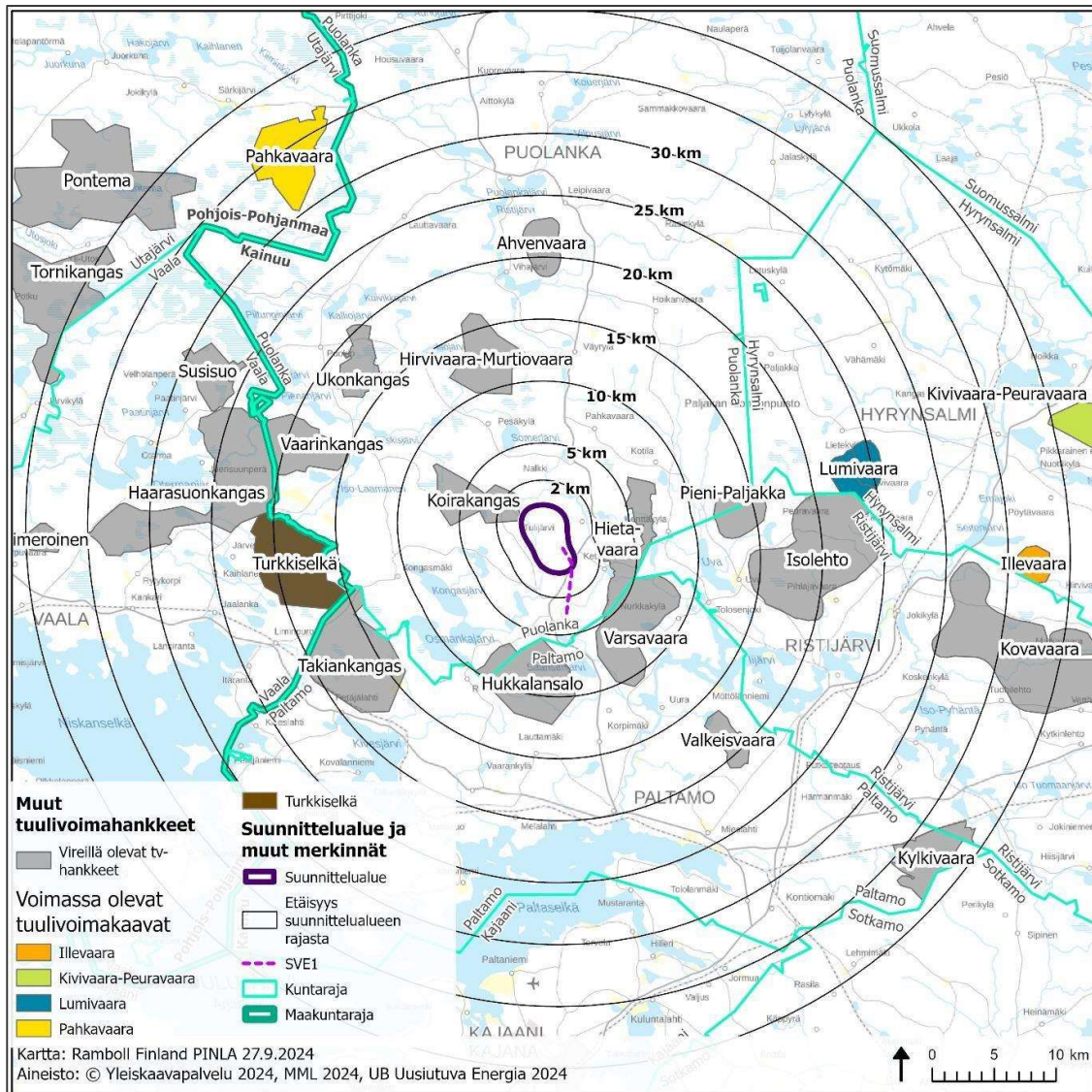
4.4 Asema- ja ranta-asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Lähin asemakaavoitettu alue sijaitsee Paljakan hiihtokeskuksen alueella, lähimmillään noin 9 kilometrin etäisyydellä (Kuva 4.3). Paltamon keskustaajaman asemakaava sijaitsee noin 19 km etäisyydellä, ja Ristijärven keskustaajaman asemakaava sijaitsee noin 22 kilometrin etäisyydellä.

Suunnittelualuetta lähin ranta-asemakaava on Voipuanjärven rantakaava (hyväksytty vuonna 1993, alue 1 ja alue 2), joka sijaitsee lähimmillään noin 2,7 kilometrin etäisyydellä suunnittelualan lounaispuolella. Etäämpänä suunnittelualan ympäristössä on myös muita pienialaisia ranta-asemakaavoja, kuten Kongasjärven ja Osmankajärven ranta-alueilla 6-9 kilometrin etäisyydellä suunnittelualan lounaispuolella sekä 8-12 kilometrin etäisyydellä Kangasjärven ja Laiskanselän ranta-alueilla suunnittelualan kaakkoispuolella.

4.5 Lähialueen tuulivoimahankkeet

Tulijokilan tuulivoimahankkeen ympäristöön 30 kilometrin säteelle sijoittuu eri vaiheissa olevia tuulivoimahankkeita, jotka on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 4.4).

Kuva 4.4. Tulijokilan ympäristössä noin 30 kilometrin säteelle sijoittuvat tuulivoimahankkeet.

Tulijokilan suunnittelualueen ympärillä noin 30 kilometrin säteellä olevien tuulivoimahankkeiden vaiheet on esitetty seuraavassa taulukossa (Taulukko 4-1).

Taulukko 4-1. Tuulivoimahankkeet suunnittelualueen ympäristössä. Lihavoituja hankkeita koskevat alueet on osoitettu Kainuun voimassa olevissa maakuntakaavoissa tai Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa.

Hankkeen nimi	Kunta	Vaihe
Koirakangas	Puolanka	OAS nähtävillä 2022
Hietavaara	Puolanka	OAS nähtävillä 2021
Hirvivaara-Murtiovaara	Puolanka	OAS nähtävillä 2022
Ahvenvaara	Puolanka	OAS nähtävillä 2024
Vaarinkangas	Puolanka	OAS nähtävillä 2023
Ukonkangas	Puolanka	OAS nähtävillä 2022
Pieni-Paljakka	Puolanka, Ristijärvi	Kaavaluonnos nähtävillä 2022-2023
Varsavaara	Paltamo	Kaavaluonnos nähtävillä 2023

Hukkalansalo	Paltamo	Kaavaluonnos nähtävillä 2023
Takiankangas	Paltamo	Kaavaluonnos nähtävillä 2023
Valkeisvaara	Paltamo	OAS nähtävillä 2023
Kytölehto	Hyrnsalmi (Puolanka)	Kaavahanke keskeytetty, KH 28.11.2023
Isolehto	Ristijärvi	OAS nähtävillä 2024
Haarasuonkangas (maakuntakaavan E ja P -alueet)	Vaala	Kaavaluonnos nähtävillä 2023
Susisuo	Vaala	OAS nähtävillä 2024
Turkkiselkä (Kiviselkä-Pitkäsuu)	Vaala	Osayleiskaava lainvoimainen 2023, luvitusvaihe

5. LAADITTAVAT SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

5.1 Selvitykset

Kaavoituksen lähtö- ja selvitysaineistoina toimivat YVA-menettelyä varten laadittavat ympäristöselvitykset. Tuulivoimaloiden sijoittaminen tulee perustumaan sijoitussuunnitelmiin sekä laadittaviin erillisselvityksiin, mallinnuksiin, arviointeihin ja saatavaan palautteeseen. Osayleiskaavan valmistelussa huomioidaan seuraavat YVA-menettelyn varten laadittavat erillisselvitykset:

- Luontoselvitykset
 - Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
 - Viitasammakkoselvitys
 - Liito-oravaselvitys
 - Lepakkoselvitys
 - Suurpetoselvitys
- Linnustoselvitykset
 - Pöllöselvitys
 - Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
 - Pesimälinnustokartoitukset
 - Muuttolinnustoselvitys: syysmuuton seuranta, kevätmuuttoselvitys
- Sähkönsiirtoreittien luontoselvitykset
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Näkyvyysanalyysi maastomallin avulla
- Valokuvasovitteet
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Asukaskysely

Selvityksiä täydennetään tarpeen mukaan viranomaisten kanssa käytävien neuvottelujen perusteella.

5.2 Arvioitavat vaikutukset

Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Arvioinnissa tarkastellaan sekä tuulivoimapuiston rakentamisen, käytön että käytöstä poiston vaikutuksia.

Osayleiskaavoituksen rinnalla on samanaikaisesti meneillään Tulijokilan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely). YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen. Osayleiskaavassa määritellään muun muassa voimaloille sallittavat sijoituspaikat, enimmäismäärät ja -korkeudet. Kaavassa voidaan antaa myös määräyksiä haitallisten vaikutusten lieventämiseksi.

Kaavoituksen kannalta keskeisimpiä selvitettäviä vaikutuksia ovat:

- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja elinkeinoihin
- vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön
- liikennevaikutukset
- vaikutukset ilmastoon
- meluvaikutukset ja varjon vilkkumisen vaikutukset
- vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen (mm. asuminen, metsästys ja virkistys)
- vaikutukset kasvillisuuteen, eläimiin, suojelukohteisiin ja ekologiin yhteyksiin
- vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pinta- ja pohjavesiin
- turvallisuusvaikutukset
- vaikutukset puolustusvoimien toimintaan (mm. tutkavaikutukset)
- lentoestevaikutukset
- yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

6. OSAYLEISKAAVOITUKSEN VAIHEET, AIKATAULU JA OSALLISTUMINEN

Puolangan kunnanvaltuusto on päättänyt käynnistää Tulijokilan alueelle osayleiskaavan laatimisen kokouksessaan 12.3.2024 (4 §). Päätöksen mukaan osayleiskaava laaditaan MRL 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena.

Hankkeen yleissuunnittelua sekä alueen kaavoitusta laaditaan samaan aikaan ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) kanssa. Tulijokilan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä koko hanketta koskeva YVA-ohjelma asetetaan nähtäville syksyllä 2024. Tavoitteena on, että YVA-selostus ja osayleiskaavaluonnos asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokaudeksi keväällä 2026.

Kaavoitus jatkuu ja tarkentuu YVA-menettelyn jälkeen muun muassa ympäristöselvitysten tulosten ja yhteysviranomaisen antaman perustellun päätelmän perusteella. Tavoitteena on, että osayleiskaavaehdotus on yleisesti nähtävillä loppuvuodesta 2026 ja että Puolangan kunnanvaltuusto hyväksyisi osayleiskaavan alkuvuodesta 2027.

6.1 Osallistuminen kaavoitukseen

Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (MRL 62 §).

Suunnittelualueen osayleiskaavoituksen osallistuminen ja vuorovaikutus tapahtuu:

- yleisötilaisuuksissa
- mielipiteen toimittamisella **kuntaan** kaavaluonnoksesta nähtävillä olon aikana
- muistutuksen toimittamisella **kuntaan** kaavaehdotuksesta nähtävillä olon aikana

- ottamalla suoraan yhteyttä kunnan tai konsultin edustajaan.

Viranomaisten kanssa pidetään maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset viranomaisneuvottelut ja tarpeen mukaan työneuvotteluita.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja YVA-ohjelma ovat yhtä aikaa nähtävillä, ja vastaavasti tavoitteena on, että myös osayleiskaava- ja YVA-selostus ovat yhtä aikaa nähtävillä. **YVA-ohjelmasta ja YVA-selostuksesta jätettävät kirjalliset palautteet toimitetaan Kainuun ELY-keskukselle.** Suullista palautetta suunnittelusta eli osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja YVA-ohjelmasta sekä osayleiskaava- ja YVA-selostuksesta voi antaa niitä koskevissa yhteisissä yleisötilaisuuksissa tai ottamalla yhteyttä kuntaan tai kaavakonsulttiin kaavoitusasioissa. YVA-menettelyn osalta yhteyttä voi ottaa myös suoraan hankkeesta vastaavaan, YVA-konsulttiin tai yhteysviranomaiseen.

6.2 Tiedottaminen

Tulijokilan tuulivoimapuiston osayleiskaavan vaiheista, sisällöstä, yleisötilaisuuksista, mahdollisuuksista mielipiteen esittämiseen sekä luonnoksen ja ehdotuksen nähtävillä olosta tiedotetaan seuraavilla tavoilla:

- ilmoituksina, kuulutuksina ja tiedotteina sanomalehdissä
- Puolangan kunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla
- kirjeitse maanomistajille ja -haltijoille suunnittelualueella.

Kaikista kaavan kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan Puolangan kunnan verkkosivuilla www.puolanka.fi ja ilmoitustaululla sekä Puolanka-lehdessä. Kaava-aineistot ovat nähtävillä Puolangan kunnantalon asiakaspalvelupisteellä, kirjastossa ja kunnan verkkosivuilla.

6.3 Osalliset

Osallisia ovat vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Tulijokilan tuulivoimahankkeen osallisiksi on tunnistettu seuraavia ryhmiä:

- Kaava-alueen ja sen lähialueiden maanomistajat ja -haltijat sekä jakokunnat
- Kaava-alueen ja sen lähialueiden rakennustenomistajat
- Lähiympäristön asukkaat ja loma-asukkaat
- Yrittäjät
- Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
 - Energiayhtiöt
 - Suomen Erillisverkot Oy
 - Digita Oy
 - DNA Oyj
 - Elisa Oyj
 - Telia Finland Oyj
 - Fingrid Oyj
 - Finavia Oyj
 - Puolangan riistanhoitoyhdistys
 - Suomen riistakeskus
 - Ylä-Kainuun luonto ry

- Suomen luonnonsuojeluliitto Kainuun piiri ry
- Kainuun lintutieteellinen yhdistys ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto Kainuun piiri ry
- Metsänhoitoyhdistys Kainuu ry
- Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka
- MTK-Ylä Kainuu
- Puolanka-Paljakka matkailuyhdistys ry
- Kotilan kehittäjät ry
- Kotilan Metsästysseura ry
- Puokion kyläyhdistys ry
- Törmänmäen kyläyhdistys ry
- Väyrylän kyläyhdistys ry

- Viranomaiset
 - Puolangan kunnan eri hallintokunnat, lautakunnat ja luottamuselimet
 - Suomussalmen kunta
 - Pudasjärven kaupunki
 - Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
 - Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
 - Kainuun liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - Kainuun museo
 - Kainuun pelastuslaitos
 - Pudasjärven kaupunki, ympäristöterveydenhuolto
 - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
 - Luonnonvarakeskus Luke
 - Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut
 - Museovirasto
 - Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (AVI)
 - Puolustusvoimat, 3. Logistiikkarykmentti
 - Suomen metsäkeskus
 - Väylävirasto
 - Muut viranomaiset harkinnan mukaan.

6.4 Kaavoituksen suunniteltu aikataulu

AJANKOHTA	VAIHE	HALLINNOLLI- NEN KÄSITTELY	OSALLISTUMI- NEN JA TIEDOT- TAMINEN
KAAVAN ALOITUSVAIHE JA VIREILLETULO			
Talvi 2024	Kaavoitusaloite	Kunnanvaltuuston päätös 12.3.2024 § 4	
Kesä-syky 2024	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen ja nähtävälle asettaminen	Kunnanhallituksen päätös kaavan vireilletulosta ja OAS:n nähtävälle asettamisesta OAS nähtävillä koko kaavan laadinnan ajan ja sitä päivitetään tarvittaessa kaavoituksen aikana	Avoimet ovet -tilaisuus ennen OAS:in ja YVA-ohjelman nähtävälle asettamista Kuulutus kaavan vireille tulosta ja OAS:n nähtävälle asettamisesta OAS nähtävillä kunnantalolla, kirjastossa ja kunnan verkkosivuilla. OAS:sta pyydetään lausunnot viranomaisilta Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipide OAS:sta Yhteinen yleisötilaisuus tuulivoimahankeeseen YVA-ohjelmasta ja kaavan OAS:sta
KAAVAN VALMISTELUVAIHE			
Syky 2024 – talvi 2025/2026	Kaavaluonnoksen laatiminen OAS:sta saadun palautteen ja YVA:n yhteysviranomaisen YVA-ohjelmasta antaman lausunnon pohjalta		Viranomaisneuvottelu ennen kaavaluonnoksen nähtävälle asettamista

Kevät 2026	Kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen	Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta päättämisen kunnanhallituksen kokouksessa	<p>Kaavaluonnos nähtävillä vähintään 30 vuorokautta</p> <p>Kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta ja yleisötilaisuudesta</p> <p>Yhteinen yleisötilaisuus YVA-selostus-vaiheen kanssa</p> <p>Osalliset voivat jättää kaavaluonnoksesta kunnalle mielipiteen</p> <p>Viranomaisilta pyydetään lausunnot</p>
KAAVAN EHDOTUSVAIHE			
Kesä 2026 – syksy 2026	Kaavaluonnoksesta saadun palautteen ja YVA-selostuksesta saadun perustellun päätelmän huomioiminen kaavaehdotuksen laatimisessa ja vastineiden laatiminen		Viranomaisneuvottelu ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista
Loppuvuosi 2026	Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen	Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta päättämisen kunnanhallituksessa	<p>Ehdotusaineisto nähtävillä vähintään 30 vuorokautta.</p> <p>Kuulutus kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta ja yleisötilaisuudesta</p> <p>Kaavaehdotus esitellään yleisötilaisuudessa</p>

			Osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kunnalle muistutuksen Viranomaisilta pyydetään lausunnot
Loppuvuosi 2026 - alkuvuosi 2027	Kaavaehdotuksen viimeistely hyväksymiskäsittelyä varten Muistutusten ja lausuntojen huomioonottaminen ja vastineiden laatiminen		Viranomaisneuvottelu tarvittaessa
KAAVAN HYVÄKSYMISVAIHE			
Alkuvuosi 2027	Kaava-asiakirjojen viimeistely	Kaavan hyväksymiskäsittely (kunnanhallitus ja -valtuusto)	Kuulutus hyväksymispäätöksestä
MUUTOKSENHAKU			
Alkuvuosi 2027	Kunnallisvalitus		Valitusmahdollisuus valtuuston päätöksestä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 30 vrk hyväksymispäätöksen tiedoksi saattamisesta Hallinto-oikeuden päätöksen sisällöstä riippuen valitus valitusluvalla Korkeimpaan hallinto-oikeuteen
VOIMAANTULO			
	Voimaantulo kuukausittainen		Kuulutus kaavan voimaantulosta, kun päätös on saanut lainvoiman

Hanketta voi seurata myös internet-sivuilla: <https://ub-uusiutuva.fi/tulijokilan-tuulivoimapuisto-puolanka/> .

7. KAAVOITUKSEN VALMISTELU JA OHJAAMINEN

Kaavoitustyötä ohjaa Puolangan kunta. Kaavakonsulttina toimii Ramboll Finland Oy.

8. LISÄTIETOJA KAAVOITUKSESTA

Hankkeesta vastaava

UB Uusiutuva Energia Aleksanterinkatu
21 A
00100 Helsinki

Yhteyshenkilö:
Niina Kotomäki
Puh. 040 922 6943
etunimi.sukunimi@unitedbankers.fi

Puolangan kunta

Maaherrankatu 7
89200 Puolanka

Yhteyshenkilö:
Kalevi Huovinen, va. rakennustarkastaja
Puh. 040 546 2018
etunimi.sukunimi@puolanka.fi

Kaavakonsultti

Ramboll Finland Oy Puutarhakatu 9
70300 Kuopio

Yhteyshenkilö:
Eija Kinnunen, projektipäällikkö
Puh. 044 545 5904
etunimi.sukunimi@ramboll.fi